

Handelingen

15

VLAAMSE RAAD

BUITENGEWONE
ZITTING - 1988

Vergadering van mei 1988

TOEKOMST EN SANERINGSPLANNEN OvV
BOUWVERGUNNING VISPUITEN IN NATUURRESERVAAT
OPRICHTING BRT-ZENDCENTRUM SINT-PIETERS-LEEUV
INTREKKING DECREET STATUUT REISBUREAUS
OPSLAGVERBOD CHEMISCHE WAPENS

Inhoud

Nr. 15 **Donderdag 26 mei 1988**

Berichten van verhinderings, blz. 329

Voorstellen van decreet
Indiening en verwijzing, blz. 329

Voorstel van resolutie
Indiening en verwijzing, blz. 329

Adviezen van de Raad van State
Indiening, blz. 329

Verslagen
Indiening, blz. 330

Beraadslaging van de Vlaamse Executieve
Indiening en verwijzing, blz. 330

Adviezen van de Vlaamse Medieraad
Indiening, blz. 330
Indiening en verwijzing, blz. 330

Mededeling van de Vlaamse Medieraad
Indiening, blz. 330

Arrest van het Arbitragehof
Indiening, blz. 330

Schriftelijke vragen (R.v.O. art. 69)
Indiening, blz. 330

Benoeming van de Tweede Ondervoorzitter, blz. 331

Actuele vragen (R.v.O. art. 71)
Actuele vraag van de heer H. Lauwers tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de toekomst van de Opera voor Vlaanderen

Actuele vraag van mevrouw M. Vogels tot de heer P. Dewael, **Gemeenschapsminister** van Cultuur, over de plannen tot sanering van de Opera voor Vlaanderen en de gevolgen hiervan voor het personeel, blz. 331

Actuele vraag van de heer W. Peeters tot de heer E. Beysen, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Ruimtelijke Ordening, over de door het Schepencollege van Dendermonde uitgereikte bouwvergunning voor het graven van visputten in een natuurreservaat, blz. 333

Vraag (R.v.O. art. 70)
Vraag van de heer F. Bosmans tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de oprichting van een BRT-zendcentrum te Sint-Pieters-Leeuw, blz. 334

Ontwerp van decreet houdende de intrekking van het decreet van 21 maart 1985 houdende het statuut van de reisbureaus - 88 (BZ 1988) - Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 336
Sprekers : de heren P. Vandermeulen, verslaggever, J. Caudron, M. Desutter, Minister P. Dewael

Artikelsgewijze bespreking, blz. 338

Voorstel van resolutie van de heer V. Anciaux c.s. betreffende het verbod chemische wapens op Vlaams grondgebied op te slaan
- 27 (BZ 1988) - Nrs. 1 tot 5

Bespreking, blz. 339
Sprekers : de heren J. Desseyn, verslaggever, F. Dewinter, V. Anciaux

Samenstelling van Commissies
Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden, blz. 343

Regeling van de werkzaamheden, blz. 344

Hulde, blz. 344

Ontwerp van decreet houdende de intrekking van het decreet van 21 maart 1985 houdende het statuut van de reisbureaus - 88 (BZ 1988) - Nrs. 1 en 2
Hoofdelijke stemming, blz. 344

Voorstel van resolutie van de heer V. Anciaux c.s. betreffende het verbod chemische wapens
- 27 (BZ 1988) - Nrs. 1 tot 5
Hoofdelijke stemming, blz. 345
Spreker : de heer H. Van Dienderen

Regeling van de werkzaamheden, blz. 346

VOORZITTER : de heer M. Olivier, Eerste Ondervoorzitter

— *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

— *De vergadering wordt geopend om 14 uur.*

De Voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

R. Garcia ; gezondheidsredenen.

R. Blanpain, A. De Beul, J. De Bremaeker, O. Lefeber, N. Maes, R. Uyttendaele, O. Van den Broeck, H. Van Wambeke ; buitenslands.

L. Dierickx, J. Geysels, E. Gryp, H. Knuts, J. Sauwens, L. Van den Brande, L. Vanhorenbeek, F. Willockx ; ambtsverplichtingen.

M. Van houtte ; familieverplichtingen.

VOORSTELLEN VAN DECREET

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : De volgende voorstellen van decreet werden ingediend :

- Voorstel van decreet van de heer G. Moens c.s. houdende reglementering van de verwijdering en de verwerking van ziekenhuisafvalstoffen
— 122 (BZ 1988) — Nr. 1
Verwezen naar de Commissie voor Leefmilieu, Landinrichting en Natuurbehoud.
- Voorstel van decreet van de heer L. Hancké houdende organisatie van de permanente navorming van huisartsen
— 123 (BZ 1988) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Welzijn en Gezondheid.
- Voorstel van decreet van de heer J. Cuyvers houdende het recycleren van freonen uit koelssystemen
— 124 (BZ 1988) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Leefmilieu, Landinrichting en Natuurbehoud.
- Voorstel van decreet van de heer A. De Beul houdende wijziging van het decreet van 30 juni 1982 houdende oprichting van een Cultureel Centrum van de Vlaamse Gemeenschap in Nederland
— 125 (BZ 1988) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Buitenlandse en Externe Aangelegenheden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : Het volgende voor-

stel van resolutie werd ingediend :

- Voorstel van resolutie van de heer L. Vanhorenbeek c.s. betreffende de toekenning van het statuut van ontwikkelingszone voor het Hageland
— 121 (BZ 1988) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Economie, Tewerkstelling en Energie.

ADVIEZEN VAN DE RAAD VAN STATE

Indiening

De Voorzitter : De volgende adviezen van de Raad van State werden ingediend :

- Adviezen van de Raad van State over het ontwerp van decreet houdende bekrachtiging van de besluiten van de Vlaamse Executieve, getroffen ter uitvoering van artikel 8, §§ 2 en 4, artikel 9, § 1 en artikel 10 van het decreet van 28 januari 1987 betreffende het overbrengen van klank- en televisieprogramma's in de radiodistributie- en teledistributienetten en betreffende de erkenning van niet-openbare televisieverenigingen
— 63 (BZ 1988) — Nrs. 9 en 13.

VERSLAGEN

Indiening

De Voorzitter : De volgende verslagen werden ingediend :

- door de heer P. Vandermeulen namens de Commissie voor Sport en Toerisme over het ontwerp van decreet houdende de intrekking van het decreet van 21 maart 1985 houdende het statuut van de reisbureaus
— 88 (BZ 1988) — Nr. 2.
- door de heer J. Desseyen namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden en Taaldecreeetgeving over het voorstel van resolutie van de heer V. Anciaux C.S. betreffende het verbod chemische wapens op Vlaams grondgebied op te slaan
— 27 (BZ 1988) — Nr. 5.

BERAADSLAGING VAN DE VLAAMSE EXECUTIEVE

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : De volgende beraadslaging van de Vlaamse Executieve werd ingediend :

- Beraadslaging van de Vlaamse Executieve houdende machtiging tot het vastleggen, ordonnanceren en betalen van uitgaven aan te rekenen op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1988
— VE/K 70.
Verwezen naar de Commissie voor Financiën en Begroting.

ADVIEZEN VAN DE VLAAMSE MEDIARAAD

Indiening

De Voorzitter : Het volgende advies van de Vlaamse Mediaraad werd ingediend :

- Advies van de Vlaamse Mediaraad over de aanvraag van de VZW Regionale Televisie Leuven (RTVL) te Leuven als niet-openbare televisievereniging, zich richtend tot een regionale en/of lokale Gemeenschap.
Dit advies ligt ter inzage bij het Secretariaat van de Raad, Afdeling Openbare Vergadering.

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : Het volgende advies van de Vlaamse Mediaraad werd ingediend :

- Advies van de Vlaamse Mediaraad over het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 28 december 1979 houdende het statuut van de Belgische Radio en Televisie, Nederlandse Uitzendingen en het voorstel van decreet van de heren L. Van den Bossche, K. Van Miert en J. Van Elewyck houdende regeling van de mededelingen van de Vlaamse Executieve over de zenders van de Belgische Radio en Televisie, Nederlandse Uitzendingen.
Verwezen naar de Commissie voor de Media.

MEDEDELING VAN DE VLAAMSE MEDIARAAD

Indiening

De Voorzitter : De volgende mededeling van de Vlaamse Mediaraad werd ingediend :

- Mededeling van de Vlaamse Mediaraad betreffende een vraag om advies uitgaande van de Gemeenschapsminister van Cultuur inzake vier ontwerpen van besluit van de Vlaamse Executieve met name betreffende de voorwaarden tot erkenning, de duur van de erkenningen, het eigen aandeel culturele producties en het programma-aanbod van niet-openbare televisieverenigingen.
Deze mededeling ligt ter inzage

bij het Secretariaat van de Raad, Afdeling Openbare Vergadering.

ARREST VAN HET ARBITRAGEHOF

Indiening

De Voorzitter : Het volgende arrest van het Arbitragehof werd ingediend :

- Arrest van het Arbitragehof van 10 mei 1988 inzake de vordering tot schorsing van het decreet van de Franse Gemeenschap van 14 mei 1987 „relatif à l'agrément et à l'octroi de subventions aux personnes et services assurant des mesures d'encadrement pour la protection de la jeunesse" (betreffende de erkenning en subsidiëring van personen en diensten belast met begeleidingsmaatregelen voor de jeugdbescherming)
— Rolnummer 69.

SCHRIFTELIJKE VRAGEN (R.v.O. art. 69)

Indiening

Voorzitter : Schriftelijke vragen werden ingediend door :

- de heren G. Annemans, E. Bockstal, G. Cardoen, W. Cortois, J. Cuyvers, R. Daems, N. De Batse-lier, A. De Beul, M. Desutter, J. Devolder, K. Dillen, L. Kelchtermans, mevrouw T. Merckx-Van Goey, de heren G. Mommerency, M. Olivier, W. Peeters, J. Sauvens, A. Schellens, H. Suykerbuyk, J. Timmermans, F. Vandembroucke, W. Van Durme, L. Vanhorenbeek, R. Van Steenkiste, L. Vanvelthoven, J. Valkeniers.

BENOEMING VAN DE TWEDE ONDERVOORZITTER

De Voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de benoeming van de Tweede Ondervoorzitter van de Vlaamse Raad, ter vervanging van de heer De Batselier, ontslagnemend.

De SP-fractie draagt de heer De Loor voor.

Vraagt iemand het woord hieromtrent ?

Zijn er nog andere voorstellen ?
(Neen)

Daar er geen andere kandidaat wordt voorgedragen, verklaar ik de heer De Loor verkozen tot Tweede Ondervoorzitter. (*Applaus*)

ACTUELE VRAGEN (R.v.O. art. 71)

Actuele vraag van de heer H. Lauwers tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de toekomst van de Opera voor Vlaanderen

Actuele vraag van mevrouw M. Vogels tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de plannen tot sanering van de Opera voor Vlaanderen en de gevolgen hiervan voor het personeel

De Voorzitter : De heer Lauwers heeft het woord.

De heer H. Lauwers (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijn vraag ligt voor de hand, want gisteren werd aan dit onderwerp ruimschoots aandacht besteed in de media. Het gaat dan ook om een belangrijk sociaal probleem en om een belangrijk aspect van het cultureel beleid, namelijk de toekomst van het Vlaamse muziektheater.

De meesten onder ons zullen het wel erover eens zijn dat er iets moest gebeuren. Het is duidelijk ook voor u, mijnheer de Minister, een erfenis geweest waarbij de structuur waarin de

Opera was gegoten, namelijk een overheidsstatuut, diende te worden gewijzigd. Ook de schuldenlast was voor u een erfenis. Immers, ingevolge het artikel 42 was de Vlaamse Executieve verplicht die schuldenlast op zich te nemen.

Wij, Volksunie, kunnen akkoord gaan met de grondbeginselen van uw voorstellen. Zij lijken ons verdedigbaar te zijn. Een bij uitstek creatieve sector zoals het operagebeuren kan niet zomaar in een ambtelijk overheidsapparaat functioneren. Het lijkt ons dus inderdaad verdedigbaar dat er principieel één Opera voor Vlaanderen in een VZW-formule wordt opgenomen. Los van dat principe, rijzen er bij ons wel een aantal vragen naar de sociale implicaties. De belangrijkste daarvan is de vraag of de overheid zich op deze wijze kan vrijmaken van de engagementen in verband met vastheid van betrekking. De belangrijkste vraag is immers : is het principieel mogelijk de beslissing te nemen vanuit de Vlaamse Executieve die vastheid van betrekking slechts te garanderen (voor vijf jaar en tegen 75 procent van het vroegere loon) voor de werknemers die niet zullen worden opgenomen in de nieuwe VZW. Dan moet men dit eigenlijk ook garanderen voor degenen die contractueel wel in de VZW zullen worden opgenomen. Zoniet, dan is hun statuut slechter, dan dat van de niet-aangeworven personeelsleden.

Nog een vraag : wat zal u doen in verband met de anciënniteit ?

Een mogelijkheid om de sociale implicaties te verzachten bestaat erin, zoals o.m. de vakbonden het hebben geformuleerd, het oprichten van een casino- of gelegenheidsorkest, waar de personen die niet werden opgenomen in de VZW Vlaamse Opera Stichting kunnen werken. Het zou dienstig kunnen zijn voor het Ballet van Vlaanderen en aan de Vlaamse Gemeenschap. Hoe staat u tegenover dit voorstel ?

Mijn laatste vraag betreft de timing, de datum waarop alles operationeel zal worden. Als ik het goed heb begrepen dan verlaat de Vlaamse Executieve ten laatste op 6 juli de Intercommunale. Dit betekent dat er op

dat ogenblik in ieder geval een structuur moet zijn. Nu is het perfect mogelijk dat, wanneer men een akkoord heeft van de steden, de VZW een structuur zal hebben, maar dan heeft men nog niet de manager en zeker nog niet de hele personeelsbezetting, vooral omdat men nieuwe aanwervingen moet doen en examens moet uitschrijven.

Dat betekent dat men in een sociaal vacuüm zou kunnen terechtkomen, waarbij de mensen eigenlijk geen lid meer zijn van een intercommunale, vermits zij op dat ogenblik is opgedoekt, maar ook nog niet zijn opgenomen in het VZW-statuut en dus tussen twee stoelen vallen. Ik meen dat ter zake een aantal overgangsmaatregelen moeten worden voorzien. Mijn vraag is dus welke deze overgangsmaatregelen zijn. Deze vragen in verband met de sociale implicaties wensen wij u te stellen, los van het feit dat wij het principe als dusdanig verdedigbaar vinden. (*Ap-Ha4*)

De Voorzitter : Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw M. Vogels (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, met stijgende verbazing hebben wij gezien hoe u de laatste dagen, ondanks alle verzet, uw plan inzake de Opera hebt doorgedrukt. Dit plan is gekenmerkt door de typische boekhoudersmentaliteit die in uw partij het leidmotief schijnt te zijn. Een visie op muziekcultuur in Vlaanderen vind men er niet in terug. Wat veel erger is, is de platte, demagogische manier waarop u dit plan aan de bevolking verkoopt. Als u zegt dat de mensen bij elk kasticket voor de opera 5.000 frank moeten bijleggen, gaat dat er natuurlijk in als zoete koek, maar als ik aan alle niet-autobezitters zou uitleggen hoeveel zij mot ten betalen voor elke auto die over de snelweg rijdt, zou u mij als demagoog bestempelen. Want dit is niets anders dan demagogie. In andere landen kost de opera trouwens evenveel. Ook daar wordt gewerkt met 7 tot 20 procent maximum eigen inkomsten. Op dit vlak doet de Opera voor Vlaanderen het niet slechter dan elders.

Vogels

Met dit plan veegt u tevens de vloer met het ambtenarenstatuut, waardoor u de rechts- en inkomenszekerheid van een aantal personen op de helling zet. Indien hetzelfde in de privé-sector zou gebeuren, dan zou de hele politieke klasse op haar kop staan. In de privé-sector is men verplicht zijn werknemers te verzekeren tegen werkloosheid; men houdt er rekening met de sociale gevolgen van een herstructurering en men voorziet maatregelen als „gouden handdruk”, prepensionering en brugpensionering. Over dit alles vind ik in uw plan weinig of niets terug. Mijn concrete vraag, naast deze van de heer Lauwers, waarbij ik mij aansluit, is de volgende: welke zijn de maatregelen die u zal nemen in verband met de sociale gevolgen van dit plan, rekening houdend met het feit dat het hier gaat om mensen met een zeer specifieke opleiding, die op de arbeidsmarkt zo goed als kansloos zijn? (**Applaus bij AGALEV**)

De Voorzitter : Minister Dewael heeft het woord.

Minister P. Dewael (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, ik ben de vraagstellers dankbaar dat ze mij de gelegenheid bieden om enige toelichting te verstrekken bij het herstructureringsplan zoals het gisteren door de Vlaamse Executieve werd goedgekeurd. Eerst en vooral wens ik te zeggen dat een aantal reacties mij wel verbazen, in die zin dat het plan dat werd goedgekeurd voor 95 procent identiek is aan dat wat reeds op 19 mei van vorig jaar door de Executieve werd aanvaard en dat gedurende vele maanden met de andere partners, — Gent en Antwerpen — werd besproken.

Het nieuwe in het plan betreft enkel en alleen de oprichting van een investeringsfonds, waarin de Vlaamse Gemeenschap 20 miljoen F. per jaar zal storten ten einde de twee operagebouwen in Gent en in Antwerpen in een optimale staat te kunnen brengen en te onderhouden. U weet dat Gent en Antwerpen akkoord zijn gegaan met het herstructureringsvoorstel, maar dat de stad Gent in juni vorig jaar, in extremis haar toetreding tot

de nieuwe Operastichting afhankelijk heeft gemaakt van de restauratie van het opera-gebouw. Met de oprichting van het investeringsfonds wordt aan dit probleem een oplossing gegeven.

Collega Lauwers heeft, volgens mij terecht, gezegd dat het ambtenarenstatuut en een intercommunale vereniging een beetje haaks staan op de creativiteit die toch wordt verwacht van een artistieke instelling zoals de Opera voor Vlaanderen. Er is geen discussie meer over de noodzaak van de herstructurering vooral wanneer men vaststelt dat de herstructurering van het Ballet van Vlaanderen en van de Filharmonie voor Vlaanderen, waar ook werd geopteerd voor de privaatrechterlijke formule van de VZW, onbetwistbaar goede resultaten heeft gegeven. Daarom zullen wij voor de Opera dezelfde formule uitwerken. Dit heeft tot gevolg dat de twee opera's die binnen de intercommunale vereniging de facto bestaan, zullen moeten fusioneren, wat onvermijdelijk afvloeiing van personeel inhoudt. Het is immers onmogelijk in Vlaanderen verder te werken met twee koren en twee orkesten. De fusie is onafwendbaar. Ik ben altijd een vurige verdediger geweest van het opera-leven in Vlaanderen, maar dan met één enkele Operastichting waaraan dan voldoende middelen kunnen worden besteed.

Het verbaast mij, mevrouw Vogels, dat u ons beschuldigt van boekhoudersmentaliteit als u weet dat de Vlaamse Gemeenschap aan die ene Operastichting, in plaats van 200 miljoen F. die in het verleden aan de intercommunale vereniging werd besteed, voortaan 280 miljoen F. zal uitgeven. Met de 90 miljoen F. die elk van de beide steden ter beschikking stellen, komen wij op een totaal van 460 miljoen F. Met dit bedrag moet de Vlaamse Opera-stichting kunnen worden gerund.

Er werden ook vragen gesteld in verband met de lasten van het verleden. De Vlaamse Gemeenschap heeft zich akkoord verklaard om het merendeel van de schulden ten laste te nemen. In concreto betekent dit dat het gecumuleerde deficit — conform artikel 42 van de statuten — ongeveer 530 mil-

joen F., door de Vlaamse Gemeenschap zal worden aangezuiverd. Hoeveel het sociaal passief bedraagt, kan op het ogenblik nog niet nauwkeurig worden berekend aangezien wij nog niet weten welke personeelsleden van de bestaande intercommunale vereniging zullen overstappen naar de nieuwe structuur. Het spreekt vanzelf, mevrouw Vogels, dat wij de statuten van de intercommunale vereniging zullen respecteren, meer bepaald ook artikel 80 — dit is meteen een antwoord op uw vraag — dat bepaalt dat vastbenoemde personeelsleden in ieder geval gedurende een termijn van vijf jaar kunnen rekenen op 75 procent van hun wedde. Voor het contractueel personeel zullen de normale gemeenrechtelijke regels spelen, opzeggvergoedingen. Zoals ik reeds heb gezegd kunnen de kosten van het sociaal passief nog niet nauwkeurig worden berekend. Zij zullen echter hoe dan ook volledig ten laste komen van de Vlaamse Gemeenschap met uitzondering van deze in verband met 26 personeelsleden. Wanneer u dit allemaal op een rijtje zet: een totaal passief van meer dan 1 miljard F. en een verhoogde inspanning wat de toekomstige werking betreft van 80 miljoen F., dus een uitgave van 280 miljoen F. voor de Vlaamse Gemeenschap, kan ik niet aanvaarden dat men de Vlaamse Executieve beschuldigt van een boekhoudersmentaliteit.

Als logisch gevolg van onze culturele autonomie, heeft de Vlaamse Gemeenschap recht op een volwaardige, goed functionerende Opera, instelling die bovendien kwaliteit waarborgt want daar heeft het publiek recht op. De Opera wordt in belangrijke mate gefinancierd met gemeenschapsgelden. Wij zijn bereid daarin te investeren maar dan moet het resultaat maximaal kunnen worden geë waarborgd.

Dit is in essentie het herstructureringsplan dat nog moet worden goedgekeurd door de gemeenteraad van Gent en Antwerpen. Pas wanneer de drie partners akkoord gaan over het herstructureringsvoorstel, kunnen de statuten worden opgesteld en kan de nieuwe Vlaamse Operastichting van

Dewael

start gaan. In afwachting daarvan – en daarvoor is collega Beysen bevoegd – moet de bestaande intercommunale vereniging worden gelijkwaardig. Ingevolge de zogenaamde wet Nothomb is het de Vlaamse Gemeenschap inderdaad niet toegestaan deel uit te maken van een intercommunale vereniging waarvan zij tegelijkertijd toezichhoudende overheid is.

Met andere woorden, de Intercommunale moet, hoe dan ook, worden ontbonden en parallel daarmee hopen wij het operaleven te kunnen bestendigen door te starten met een nieuwe VZW Vlaamse Operastichting.

Mevrouw M. Vogels : Mijnheer de Voorzitter, ik wil nog een opmerking formuleren over de sociale gevolgen van de door de Executieve genomen beslissing.

De Minister heeft gezegd dat hij artikel 80 zal respecteren. De aan de Opera verbonden personeelsleden die het ambtenarenstatuut hebben, weten dat zij na vijf jaar zonder inkomen vallen. Heel wat van die mensen zullen daarna gewoonweg geen werk meer vinden omdat er voor hen geen plaatsen beschikbaar zijn op de arbeidsmarkt.

Waar ik heb gesproken over de sociale gevolgen van de maatregelen, gaat het eigenlijk over meer dan alleen maar de toepassing van artikel 80 van de statuten. De betrokkenen zouden terecht toch iets meer mogen verwachten.

Minister P. Dewael : Men kan niet tegelijkertijd vragen dat twee opera's worden gefusioneerd – dat was eigenlijk al de bedoeling toen de Intercommunale werd opgericht – en eisen dat alle personeelsleden die op dit ogenblik er werkzaam zijn worden overgenomen door de Vlaamse Operastichting. Dat de twee operahuizen fusioneren heeft zowel artistieke als financiële en sociale repercussies. De bedoeling van de Executieve is om al die gevolgen zo goed mogelijk met elkaar te verzoenen.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer W. Peeters tot de heer E. Beysen, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Ruimtelijke Ordening, over de door het Schepencollege van Dendermonde uitgereikte bouwvergunning voor het graven van visputten in een natuureservaat.

De Voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer W. Peeters tot de heer E. Beysen, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Ruimtelijke Ordening, over de door het Schepencollege van Dendermonde uitgereikte bouwvergunning voor het graven van visputten in een natuureservaat.

De heer Peeters heeft het woord.

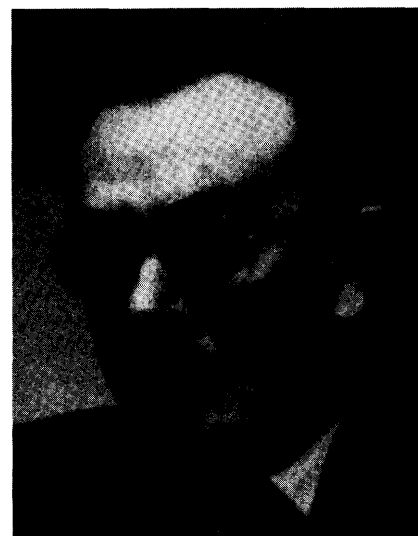
De heer W. Peeters (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, mijn actuele vraag heeft betrekking op een eerder minieme schending van het milieu. Het is echter een vraag van principiële aard. Het dossier toont andermaal aan – zo dat nog moest worden bewezen – hoe groot de rechtsonzekerheid is van degenen die met alle wettelijke middelen in de hand milieuschendingen wensen te sanctioneren of te verhinderen.

In de loop van de maand maart van dit jaar werd een bouwvergunning afgeleverd door het Schepencollege van Dendermonde tot het graven van visputten op twee percelen gelegen in een als natuureservaat op het gewestplan aangewezen gebied. Dit gebeurde op grond van een bouw aanvraag die bedrieglijk werd geformuleerd als het uitbaggeren en het uitruimen van twee bestaande visputten. Tijdens de behandeling van het dossier op de verschillende niveaus – stadsbestuur, technische dienst, AROL – werd omstandig bewezen dat op de betrokken percelen geen visputten aanwezig waren, hooguit een klein, maar ecologisch belangrijk poeltje, dat als dusdanig ook op het Gewestplan staat vermeld. Dat poeltje was omgeven door een moerasvegetatie die overging in het voor de streek zo typische hooiland en in woeste grond. Dat kon worden aangevoerd aan de hand van de plannen van het kadaaster en de bijhorende leggers, aan de hand van stafplannen,

aan de hand van een aerosurvey en vooral aan de hand van een procesverbaal van een gerechtsdeurwaarder die de toestand ter plaatse begin februari heeft kunnen vaststellen.

Niettegenstaande dit alles heeft het Schepencollege van Dendermonde toch een bouwvergunning afgeleverd, na gunstig advies van AROL, advies dat echter het gevolg was van een plaatsbezoek van een ambtenaar die, naar hijzelf achteraf heeft verklaard, juist ingevolge de frauduleuze formulering en misleidende documentatie rond de bouw aanvraag, verkeerdlijk twee belendende percelen had bekeken, waarop inderdaad twee visputten aanwezig waren.

Na een aantal manipulaties tussen het stadhuis en AROL die trouwens op dit ogenblik het voorwerp uitmaken van een onderzoek van het Hoog Comité van Toezicht en waarbij uiteindelijk zelfs een voorgaand onderzoek daterend van december van vorig jaar, dat geen betrekking heeft op dit dossier, werd aangevoerd, werd gunstig advies verstrekt. De twee visputten op de belendende percelen

De heer P. Vandermeulen (PVV), verslaggever over het ontwerp van decreet houdende intrekking van het decreet van 21 maart '85 houdende het statuut van de reisbureaus

Peeters

maken op dit ogenblik trouwens het voorwerp uit van een te sanctioneren milieuovertreding. Die wijzigingen aan het reliëf moeten einde mei worden te niet gedaan.

Mijnheer de Minister, tijdens de maand maart werd u via een aangetekend schrijven omstandig van dit dossier op de hoogte gebracht. Het resultaat is evenwel dat einde maart een bouwvergunning werd afgeleverd en dat de eigenaar reeds de week nadien – met toch wel opvallend bekwaame spoed – met het graven van de eerste visput is begonnen. Daarenboven heb ik gisteren kunnen vaststellen dat ook met het graven van de tweede visput werd begonnen. Dit heeft tot gevolg dat er voor de streek een erg belangrijk ecologisch biotoop is verloren gegaan, terwijl deze plaats zich bevindt in een op het gewestplan aangeduid natuureservaat.

U werd dus tijdens de maand maart op de hoogte gebracht en u hebt daarop prompt geantwoord dat u een aandachtig onderzoek zal instellen.

Daarom wens ik u volgende vragen reeds te stellen. Ten eerste, is dit aandachtig onderzoek reeds gestart ? Zo neen, wanneer zal dit gebeuren ? Zo ja, wanneer kunnen wij de resultaten ervan verwachten ?

Ten tweede, indien uit uw onderzoek zou blijken dat hier van bedrieglijk opzet sprake kan zijn, zal u dan, mijnheer de Minister, bepaalde maatregelen overwegen ? Zullen deze maatregelen er in de eerste plaats op gericht zijn dit bedrieglijk opzet te sanctioneren en in de tweede plaats dergelijke situaties in de toekomst minder mogelijk te maken of in de mate van het mogelijke onmogelijk te maken, zodanig dat de rechtszekerheid van hen, die de wet willen doen respecteren, wordt veilig gesteld ?

Ten derde, welke maatregelen overweegt u, wanneer uit uw onderzoek schuldig opzet zou blijken, om in de mate van het mogelijke de reliëfwijziging te doen verwijderen en herstellen ?

De Voorzitter : Minister Beysen heeft het woord.

Minister E. Beysen (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, daar er, zoals door de heer Peeters gezegd, een onderzoek van het Hoog Comité van Toezicht aan de gang is, zal ik mij in mijn antwoord strikt beperken tot de administratieve gegevens, die mij werden overgemaakt.

Ik kan collega Peeters verzekeren dat de bouwvergunning werd afgeleverd nadat een ambtenaar van AROL wel degelijk op de juiste plaats de toestand had nagegaan. Dat gebeurde trouwens in aanwezigheid van een afgevaardigde van de technische dienst van de Stad Dendermonde, van de bevoegde Schepen en van de Burgemeester. Op grond van dat bezoek werd de bouwvergunning voor het reinigen van die visput afgeleverd.

U vraagt mij welke de maatregelen zouden zijn indien zou worden vastgesteld dat men daar tot een praktijk is overgegaan, die niet als eerbaar kan worden bestempeld. Ik wil thans niet op de feiten vooruit lopen, maar indien moet worden opgetreden tegen de bouwovertradingen, dan dient men er in de mate van het mogelijke naar te streven het herstel in natura te bevorderen.

De Voorzitter : De heer Peeters heeft het woord.

De heer W. Peeters : Mijnheer de Minister, voor alle duidelijkheid wijs ik erop dat er twee plaatsbezoeken werden afgelegd, waarvan geen van beiden gebeurde op de betrokken percelen.

Zoals door de betrokken ambtenaar werd toegegeven gebeurde het eerste bezoek op een misleidende basis. Het tweede bezoek had plaats op 21 december en werd afgelegd door een andere ambtenaar en in functie van een ander dossier. Dat was dus een maand vóór de aanvraag van de bouwvergunning. Wij worden hier geconfronteerd met een gunstig advies op basis van twee zogenaamde plaatsbezoeken, waarvan geen van beiden op de juiste plaats gebeurde. Er kwam een gunstig advies.

Zowel door de betrokken ambtenaar van Stedebouw als door deze van

AROL werd toegegeven dat er geen echt plaatsbezoek is gebeurd. Dat is juist de kern van het probleem. Daarin bestaat de misleiding die dit dossier kenmerkt.

De Voorzitter : Minister Beysen heeft het woord.

Minister E. Beysen : Mijnheer de Voorzitter, naar aanleiding van de vraag van collega Peeters, heb ik vanzelfsprekend de Administratie om nadere uitleg verzocht. Ik heb hem de gegevens bezorgd. Maar ik ben bereid om over deze aangelegenheid een extra-onderzoek te laten instellen en hem van de resultaten op de hoogte te brengen.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

VRAAG (R.v.O. art. 70)

Vraag van de heer F. Bosmans tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de oprichting van een BRT-zendcentrum te Sint-Pieters-Leeuw

De Voorzitter : Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Félicien Bosmans tot de heer Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de oprichting van een BRT-zendcentrum te Sint-Pieters-Leeuw.

De heer Bosmans heeft het woord.

De heer F. Bosmans : Mijnheer de Voorzitter, in de begroting 1988 van de Vlaamse Gemeenschap lezen we in een bijlage dat het voorgestelde investeringsprogramma van de BRT voorziet in een krediet van 25 miljoen frank voor de eerste fase van de bouw van een zendcentrum in Sint-Pieters-Leeuw.

Het is bekend dat tegen de voorgenomen inplanting sterk verzet is gerezzen, zowel van de inwoners als van het gemeentebestuur, geconcretiseerd door college- en gemeenteraadsbeslissingen van 28 en 29 augustus 1985.

Bosmans

Na deze gerechtvaardigde reacties blijft de BRT op veel vragen in het vage of het antwoord schuldig.

Ten eerste, bestaat er effectief een reële behoefte aan een nieuwe zendmast ? Cijfers gepubliceerd in de Gazette van Antwerpen op 23 februari 1988 trekken deze thesis sterk in twijfel.

Ten tweede, mocht de noodzaak beezen worden, welke zijn dan de objectieve redenen die pleiten voor de voorgenomen inplantingsplaats ? Welke alternatieve mogelijkheden werden onderzocht, en welke bezwaren zijn daartegen uitgebracht ?

Ten derde, werd er een milieueffect-rapport opgesteld ? Dergelijke studie dient voorafgaandelijk aan elke beslissing te worden uitgevoerd.

Ten vierde, werden alternatieve oplossingen bijvoorbeeld satellietuitzendingen ernstig onderzocht ?

In het perspectief van 1992 „Europa Zonder Grenzen” dreigen onze Vlaamse beleidsverantwoordelijk ken een historische fout te begaan. Alleen de aanwending van satellietuitzendingen zullen onze zenders toelaten de geboden ruimte optimaal te benutten. Wie daaraan durft te twijfelen, nodig ik morgen uit in het Colonia-domein van Sint-Pieters-Leeuw, waar een originele uitzending van „Satellite Shopping” wordt verzorgd, rechtstreeks uitgezonden in Japan.

In Duitsland en Frankrijk zullen tegen 1990 omroepsatellieten operationeel zijn. Het staat nu reeds vast dat rond de eeuwwisseling de satellietuitzendingen veralgemeend zullen zijn.

Wil Vlaanderen zijn imago inzake toepassing van vooruitstrevende technologieën niet volledig in elkaar zien storten, dan is het dringend nodig de vereiste maatregelen te treffen om een nieuwe vooruitstrevende oriëntatie te geven aan dit voorbijgestreefd dossier. De RTBF zou trouwens reeds afgezien hebben van de bouw van dergelijke mast. Kan een Minister mij meedelen welke beslis-

singen ter zake in het vooruitzicht worden gesteld ?

De Voorzitter : Minister Dewael heeft het woord.

Minister P. Dewael (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, collega Bosmans betwijfelt in zijn mondelinge vraag, de behoefte van de nieuwe mast te St. Pieters-Leeuw. Uit de verschillende concrete vragen die hij stelde, blijkt bovendien dat hij ervan uitgaat dat deze mast enkel wordt opgericht ten behoeve van de televisie. Dit is niet het geval. Reeds bij vorige vragen heb ik laten opmerken dat de voorziene 300 meter hoge mast werd ontworpen als dragende structuur van de antennes ten behoeve van de FM-radio, de straalverbindingen en tenslotte ook de televisie.

Op de mast komt op een hoogte van 240 meter een FM-zendantenne ten behoeve van de radioprogramma's BRT1, BRT2 en Studio Brussel. Sedert oktober 1983 worden BRT1, BRT2 en BRT3 uitgezonden vanuit het zendstation Veltem met een 26 jaar oude antenne en met beperkt vermogen. De bediening van de Brusselse agglomeratie vanuit Veltem is slechts middelmatig : de antennehoogte is slechts 100 meter en de ligging ten oosten van Brussel (loodrecht op de Zennevallei) is eveneens ongunstig ; dit zwak signaal heeft dan nog te lijden van sterke signalen van de in Brussel aanwezige lokale radio's.

Het programma van Studio Brussel wordt uitgezonden met een noodantenne in Brussegem. Deze plaats – een klein station voor straalverbindingen – leent zich helemaal niet voor definitieve vestiging.

Met een moderne FM-antenne op 240 meter hoogte vanuit het beter gelegen Sint Pieters-Leeuw is een betere ontvangst van BRT-radio in Brussel en in het centrum van het land gewaarborgd.

De BRT maakt heel wat opnames buiten het omroepcentrum zowel voor radio als voor televisie ; wil men deze opnames ogenblikkelijk uitzenden, dan zijn straalverbindingen vanuit de reportageplaatsen noodzakelijk.

De BRT beschikt nu over installaties op de hoge masten in de zendstations Egem, Schoten en Genk. In het centrum van het land, waar een groot aantal reportages plaats hebben, ontbreekt reeds 4 jaar een behoorlijke ontvangstinstallatie, wat gedeeltelijk opgevangen wordt door de inzet van méér apparatuur en meer personeel per captatie. Daarom werden in het voorziene zendcentrum Sint-Pieters-Leeuw, de nodige antenneplatformen gepland.

Zelfs indien voor de televisie een beroep wordt gedaan op de satellietuitzendingen, dan nog dient een toren gebouwd te worden enkel en alleen ten behoeve van de FM-radio en de straalverbindingen. Uit wat volgt zal echter blijken dat voor een klein gebied als Vlaanderen het gebruik van een omroepsatelliet alsnog economisch onverantwoord is.

Collega Bosmans vraagt of er niet meer toekomst zit in het gebruik van satellieten zodat klassieke zendmasten overbodig worden.

Satellieten kunnen in 2 categorieën ingedeeld worden : enerzijds de telecommunicatiesatellieten en anderzijds de omroepsatellieten.

Telecommunicatiesatellieten laten toe video en/of klanksignalen over te brengen van een punt naar een bepaald aantal bekende punten. De ontvangstapparatuur is te duur voor de particulieren en bovendien is ontvangst zonder voorafgaande vergunning verboden.

Afgezien van de wettelijke en reglementaire bepalingen zijn communicatiesatellieten alleen zinvol voor het overbrengen van een TV-programma naar kabelnetten. De jaarlijkse huurprijs van een ECS-transponder bedraagt ongeveer 150 miljoen F.

Eén enkele omroepsatelliet kan een uitgebreid gebied bestrijden en deze wijze van uitzenden opent derhalve interessante perspectieven voor zeer uitgestrekte landen als Duitsland, Frankrijk en Groot-Brittannië. De hoge kostprijs van een satelliet weegt dan immers op tegen de kostprijs voor een zeer uitgebreid zendernet en de daarbijhorende straalverbindingen.

Dewael

dingen om dit zendernet te voeden. In de huidige stand van de technische evolutie zou voor een klein gebied het gebruik van een omroepsatelliet evenwel economisch onverantwoord zijn. Ook in Nederland heeft men voor het zopas gestarte derde TV-net geen beroep gedaan op omroepsatellieten. Bovendien zijn de financiële risico's die aan het lanceren van een omroepsatelliet verbonden zijn niet gering. Zo werd de lancering van de eerste Duitse omroepsatelliet eind vorig jaar een totale mislukking. Dit ging gepaard met een financieel verlies van enkele miljarden F.

Al deze kosten en risico's moeten worden afgewogen tegenover de kostprijs van één enkele mast, want elders in Vlaanderen beschikt de BRT reeds over de nodige infrastructuur. Het gaat hier dus enkel om het toevoegen van de schakel die in het centrum van het land nog ontbreekt.

Collega Bosmans vraagt vervolgens welke de objectieve criteria zijn geweest, die geleid hebben tot de voorgenomen inplantingsplaats.

De inplantingsplaats van de nieuwe mast moet voldoen aan de volgende voorwaarden :

- centraal gelegen zijn zodat het centrum van het land kan worden bediend ;
- voldoende dicht bij Brussel gelegen zijn ;
- verenigbaar zijn met de veiligheid van het luchtverkeer zowel het burgerlijk, het militair, het openbaar als het privé luchtverkeer ;
- relatief hoog gelegen zijn ten opzichte van de ruime omgeving.

Zo dient terdege rekening te worden gehouden met de luchthavens van Zaventem, Grimbergen en de heliavens in Sint-Pieters-Leeuw.

Het terrein waarop de inplanting voorzien is voldoet aan al deze voorwaarden en werd zelfs door de Administratie voor Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu, op voorstel van de gemeente, aan de BRT voorgelegd. Alhoewel gelegen in de onmiddellijke omgeving van een hoogspanningslijn

kon de BRT dit terrein aanvaarden, nadat uitgebreide proeven ter plaatse hadden uitgewezen dat deze hoogspanningslijn geen bron zou zijn van schadelijke storingen.

De geplande BRT-installaties hebben geen invloed op het milieu : er wordt geen afval, lawaai, rook of andere hinder voortgebracht. De zendantennes zijn volkomen veilig. De toren wordt bovendien opgericht in de omgeving van een hoogspanningslijn met 75 meter hoge masten, die een visueel breekpunt vormen in het landschap. De BRT-toren maakt daarenboven het voorwerp uit van een wedstrijd ; bij de beoordeling van de projecten zal in ruime mate rekening gehouden worden met voorschriften van de Administratie voor Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu, waarbij optimaal aan de landschappelijke esthetische vereisten zal moeten worden voldaan.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET houdende de intrekking van het decreet van 21 maart 1985 houdende het statuut van de reisbureaus – 88 (BZ 1988) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De Voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van decreet houdende de intrekking van het decreet van 21 maart 1985 houdende het statuut van de reisbureaus.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Vandermeulen, verslaggever, heeft het woord.

De heer P. Vandermeulen, verslaggever (op de tribune) : De Commissie voor Sport en Toerisme heeft op 25 april het ontwerp van decreet houdende de intrekking van het decreet van 21 maart 1985 houdende het statuut van de reisbureaus besproken en goedgekeurd.

In zijn toelichting verwijst de bevoegde Minister naar de uitspraak van het

Arbitragehof van 10 juni 1987 inzake het beroep van de Nationale Ministerraad tot gedeeltelijke vernietiging van het decreet van 21 maart 1985. De Ministerraad heeft slechts de vernietiging gevraagd van enkele artikelen. Andere artikelen worden echter ook aangetast door de **bevoegdheidsoverschrijding**. Het voornaamste onderwerp van het decreet, namelijk de regeling tot de toegang en de uitoefening van het beroep van exploitant van reisbureaus stelt **vestigingsvoorwaarden** vast, hetgeen een nationale materie is. De wet van 21 april 1965 blijft echter opgeheven door artikel 14 van het decreet, wat een **rechtsvacuum** dreigt te doen ontstaan in verband met de vergunningsregeling der reisbureaus.

De Vlaamse Executieve verkiest dan ook het decreet van 21 maart 1985 in te trekken zodat moet worden geacht dat de wet van 21 april 1965 nooit werden opgeheven.

Oorspronkelijk werd voorgesteld het decreet in te trekken op de datum van de uitspraak van het Arbitragehof om de vergunningen veilig te stellen afgeleverd voor de uitspraak van het Arbitragehof.

Alle individuele beslissingen werden genomen in uitvoering van de koninklijke besluiten van 30 juni 1966 en 1 februari 1975, zodat er geen individuele beslissingen geregulariseerd moeten worden. Alle vergunningen afgeleverd voor en na de uitspraak van het Hof blijven dus rechtsgeldig.

De Vlaamse Executieve stelt nu de intrekking van het decreet voor, zodat de wet van 1 april 1965 moet worden geacht nooit te zijn opgeheven.

Verskillende leden vragen waarom samen met de vraag om intrekking, niet onmiddellijk een nieuw decreet werd voorgesteld. Ze vrezen een „de facto” afstand van de bevoegdheden van de Vlaamse Raad, ze vrezen een afbrokkeling van de bevoegdheid inzake toerisme. Een lid zal zich daarom onthouden.

Voor de uitvoering van de nationale wet wordt een regeling gepland waarbij de vergunningen worden afgeleverd via het Vlaams Commissariaat Generaal voor Toerisme, na overleg

Vandermeulen

en met de instemming van de Eerste Minister van de Nationale Regering via een besluit van de Vlaamse Executieve van 14 oktober 1987 waarbij deze opdracht gegeven werd aan het Vlaams Commissariaat Generaal voor Toerisme.

Het gelijktijdig indienen van een nieuw decreet was volgens de Minister onmogelijk gezien de datum van de uitspraak van het Arbitragehof en de daaropvolgende politieke crisis.

Verschillende leden dringen aan op een gelijklopende regeling in beide landsgedeelten.

Artikelen 1 en 2 worden aangenomen met 7 stemmen voor en 2 onthoudingen. Het geheel wordt eveneens aangenomen met 7 stemmen voor en 2 onthoudingen. **(Applaus)**

De Voorzitter : De heer Caudron heeft het woord.

De heer J. Caudron (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, dames en heren, dit ontwerp van decreet behelst de intrekking van het decreet van 21 maart 1985 houdende het statuut van de reisbureaus.

De Volksunie betreurt deze intrekking die het gevolg is van de uitspraak van het Arbitragehof dat spreekt over bevoegdheidsoverschrijding, dus nationale materie.

Wij zijn van oordeel dat, in het vooruitzicht van de aanstaande staatshervorming, het toerisme integraal tot de bevoegdheid van de Gemeenschappen moet behoren.

Onze vraag is nu of er niet wordt gedacht aan een nieuw ontwerp van decreet om het statuut van de reisbureaus te regelen zodat wij als Vlaamse Gemeenschap ten volle onze bevoegdheid in deze belangrijke toeristische sector kunnen uitoefenen ?

De Voorzitter : De heer Desutter heeft het woord.

De heer M. Desutter (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren ministers, geachte collega's, eerst en vooral wil ik de verslaggever felicite-

ren en mij aansluiten bij wat hij heeft gezegd, maar toch wil ik even kort de problematiek van onze reisbureaus uiteenzetten.

In 1965 kwam er een nationale wetgeving tot stand houdende het statuut van de reisbureaus, dit op initiatief van de toenmalige Minister van Verkeerswezen, de heer Bertrand. Het is vanzelfsprekend dat na meer dan twintig jaar deze wetgeving enigszins verouderd en achterhaald is.

In 1979 deed de toenmalige Minister van Verkeerswezen, de heer Chabert, afstand van zijn bevoegdheden inzake toerisme en verwees hij ze naar de Gemeenschapsminister van Cultuur. Dit werd bevestigd in de staatshervorming van 1980. Niettemin probeerde de Verkeersminister De Croo met alle middelen zoveel mogelijk aspecten van het toerisme te behouden, onder andere de vestigingsvoorwaarden voor de reisbureaus.

De Vlaamse Executieve en de Vlaamse Raad verloren het pleit wat de vestigingsvoorwaarden van de reisbureaus betreft door een uitspraak van het Arbitragehof van 10 juni 1987, zoals hier reeds werd medegedeeld.

Het heeft – ingevolge de val van de Regering en wellicht nog andere oorzaken – tot 24 februari 1988 geduurd eer een nieuw ontwerp van decreet werd voorgelegd, dat in de Commissie werd besproken op 25 april. Wij zijn nu 26 mei 1988 en het heeft dus bijna één jaar geduurd vooraleer wij gevolg geven aan de uitspraak van het Arbitragehof.

Mijnheer de Minister, wat er ook van **weze** buiten het feit dat men zich in een duidelijk **rechtvacuum** bevond, komt daar nog bij dat dit ontwerp van decreet de facto een duidelijke afstand van bevoegdheden betekent van de Vlaamse Raad. Dit werd hier ook reeds onderstreept, zeer terecht trouwens, evenals in de Commissie. Het heeft immers als gevolg dat de bevoegdheden inzake toerisme afbrokkelen.

Er is wel een regeling getroffen om inzake reisbureaus de vergunningen

te laten afleveren via het Vlaams Commissariaat-Generaal voor Toerisme, dit via een Besluit van de Vlaamse Executieve van 14 oktober 1987, waarbij ook de Eerste Minister, namens de nationale Regering, akkoord ging. Dit betekent doodgewoon dat de nationale overheid bevoegd blijft, maar de regionale overheid het werk mag doen. Mijnheer de Minister, dit is totaal onaanvaardbaar.

Er is voor deze problematiek slechts één oplossing, niet het voorstel van de heer Caudron om een nieuw decreet te maken, maar wel de overheveling van het totale toeristische beleid met inbegrip van de economische aspecten, dus ook de vestigingsvoorwaarden van de reisbureaus, naar de Gemeenschappen.

In afwachting kan de Minister van Verkeerswezen wellicht een Koninklijk Besluit uitvaardigen om het toekennen, weigeren, intrekken, schorsen „ten voorlopige titel” toe te vertrouwen aan het Vlaams Commissariaat-Generaal voor Toerisme.

Het einddoel moet zijn : een staatshervorming die de volledige, definitieve bevoegdheid over het toerisme naar de Gemeenschappen overhevelt.

Het behoort tot uw taak, mijnheer de Minister, dringend het Overlegcomité-Executieve-nationale Regering bijeen te roepen om dit doel te bereiken. Ik vraag u uitdrukkelijk daar spoedig werk van te maken. Wij zijn straks aan een nieuwe staatshervorming toe en wellicht kan ook daarmee rekening worden gehouden.

Van de gelegenheid maak ik gebruik om u te vragen of de samenstelling van het Technisch Comité van de Reisbureaus, zoals bepaald in artikel 5, punt 5 van 5 maart 1985, voldoet aan de voorwaarden gesteld aan het technisch comité, dat volgens artikel 8 van de wet van 21 april 1965, belast is met het uitbrengen van gemotiveerde adviezen inzake toekenning, weigering, schorsing of intrekking van de vergunningen voor reisbureaus.

Tevens wil ik uw aandacht vragen voor de werkzaamheden van de ste-

Desutter

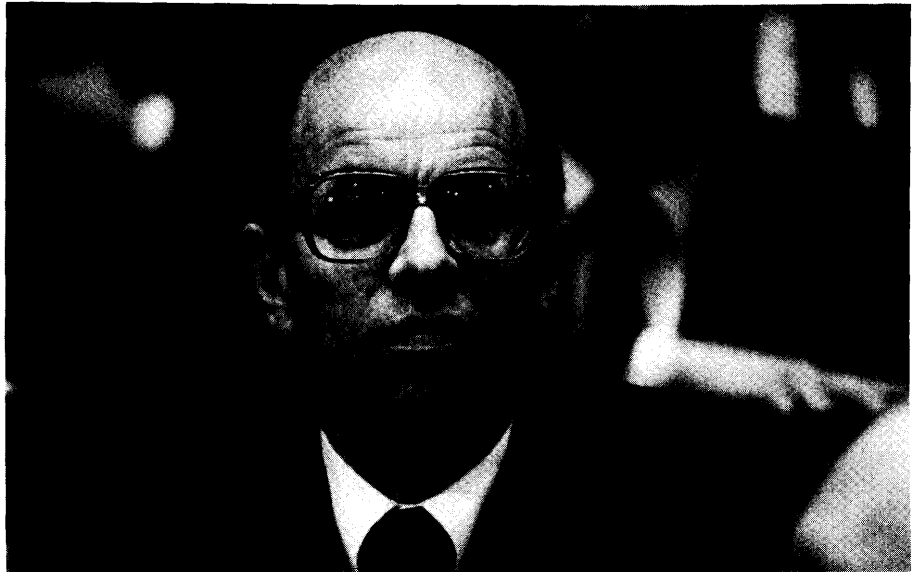
delijke en provinciale diensten voor toerisme die thans een aantal activiteiten verrichten zoals hotel- en maaltijdreserveringen, het aanbieden van arrangementen, dagtrips, enzovoort, activiteiten die van deze aard zijn dat hiervoor een vergunning als reisbureau nodig zou zijn, wat voor de meeste kleine verdienstelijke VVV's niet mogelijk zal blijken. U vraag ik daarom een uitzondering te voorzien in het statuut van de reisbureaus met betrekking tot de diensten voor toerisme. Specifiek voor deze diensten is alvast dat deze activiteiten in ondergeschikte orde worden uitgeoefend als een soort klantenservice. Zij hebben hierbij geen commerciële oogmerken en zijn niet winstgevend. Zij verrichten meestal activiteiten die reisbureaus of commerciële organisaties geenszins uitvoeren of wensen uit te voeren en de produkten en diensten die zij aanbieden, ook aan reisbureaus, zijn strikt gelimiteerd tot de grenzen van de Gemeente of de Provincie.

De huidige situatie beantwoordt aan een concrete realiteit en nood op het toeristische vlak. Ik vraag u hiermee rekening te willen houden.

Tot slot maak ik van de gelegenheid gebruik om u te vragen wanneer wij de reeds jaren aangekondigde nieuwe kampeerwetgeving en een decreet ter zake mogen verwachten of allicht andere initiatieven die het toerisme en het aantrekken van meer buitenlandse toeristen naar het Vlaamse land kunnen stimuleren.

De Voorzitter : Minister Dewael heeft het woord.

Minister P. Dewael (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, ik kan mij aansluiten bij de bekommernissen van collega Desutter. Ik onderschrijf ook dat op langere termijn het toeristisch beleid inderdaad in al zijn aspecten een zaak van de Gemeenschappen moet worden. In afwachting moeten wij wel rekening houden met de uitspraken van het Arbitragehof. Wanneer het Arbitragehof in zijn arrest een gedeelte van het decreet van 1985 met betrekking tot de reisbureaus heeft vernie-

In zijn verslag over het voorstel van resolutie van de heer V. Anciaux c.s. betreffende het verbod chemische wapens op Vlaams grondgebied op te slaan, stelde de heer J. Desseyn (VU), verslaggever, o.m. dat de draagwijdte van een resolutie beperkt is tot een intentieverklaring, al vertolkt deze een eigen standpunt.

tigd, komt het de Vlaamse Executieve toe de nodige schikkingen te treffen ten einde de rechtszekerheid te waarborgen.

De verslaggever, die ik hiermee wil feliciteren voor zijn uitstekend verslag, heeft er reeds naar verwezen, aangezien slechts een gedeelte van het decreet van 1985 ten gevolge van een uitspraak van het Arbitragehof was vernietigd, leek het ons noodzakelijk dit ontwerp van decreet in te dienen ten einde het volledige decreet op te heffen, zodat de oude wet van 1965 zou herleven. Ik zeg slechts bekommerd te zijn omwille van de rechtszekerheid die moet worden gewaarborgd.

Het is wel de bedoeling, zoals de heer Caudron heeft gesuggereerd, en rekening houdend met de uitspraak van het Arbitragehof, een nieuw ontwerp van decreet in te dienen om de ganse problematiek van de reisbureaus duurzaam te regelen. In afwachting nodig ik de Vlaamse Raad uit om dit ontwerp van decreet goed te keuren.

De Voorzitter : De heer Desutter heeft het woord.

De heer M. Desutter : Ik heb geen antwoord gekregen op mijn vragen, maar dat zal wellicht schriftelijk volgen.

De Voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? **(Neen)**

Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De Voorzitter : Aan de orde is nu de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende de intrekking van het decreet van 21 maart 1985 houdende het statuut van de reisbureaus.

Artikel 1

Het decreet regelt een aangelegenheid zoals bedoeld in artikel 59bis van de Grondwet.

– **Aangenomen.**

Artikel 2

Het decreet van 21 maart 1985 hou-

Voorzitter

dende het statuut van de reisbureaus wordt ingetrokken met ingang van 26 mei 1985.

- Aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het gehele ontwerp van decreet houden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer V. Anciaux c.s. betreffende het verbod chemische wapens op Vlaams Grondgebied op te slaan - 27 (BZ 1988) - Nrs. 1 tot 5

Bespreking

De Voorzitter : Aan de orde is het voorstel van resolutie van de heer Anciaux c.s. betreffende het verbod chemische wapens op Vlaams grondgebied op te slaan.

De tekst aangenomen door de Commissie wordt als basis voor de bespreking genomen en luidt als volgt.

De Vlaamse Raad,

— gelet op het Protocol van Genève van 1925 waarin het gebruik in oorlogstijd van verstikkings-, vergiftigings- en andere gassen, van alle analoge vloeistoffen en afleidingen en van alle bacteriologische methoden van oorlogsvoering, wordt verboden ;

— gelet op het Charter van Nürnberg dat strategieën verbiedt waarin oorlogen gepland worden en oorlogsmisdaden ingecalculeerd ;

— gelet op de Internationale Conventie van 10 april 1972 waarbij opslaan en produktie van toxische en bacteriologische wapens worden verboden en waarbij de lidstaten zich hebben verbonden onderhandelingen te blijven voeren om een algemeen verbod te verkrijgen van ontwikkeling, produktie, aanleg en vernietig-

ging van chemische, toxische en bacteriologische wapens ;

— aangezien de installatie van chemische wapens op ons grondgebied, zowel in vredes- als in oorlogstijd, zeker niet overeenkomt met de belangen van de Vlaamse bevolking ;

— aangezien de afkeer van deze onmenselijke gifwapens vooral in Vlaanderen zeer groot is, als gevolg van het gruwelijk en misdadig gebruik ervan tijdens de Eerste Wereldoorlog ;

— ervan overtuigd dat een duurzame wereldvrede bevorderd wordt door de vernietiging van alle bestaande chemische wapens ;

— in het besef dat deze doelstelling blijvende inspanningen vereist om zowel het Protocol van Genève van 1925 als de Internationale Conventie van 1972 integraal na te leven en te verbeteren ;

— verheugd over de inspanningen en initiatieven van de Belgische Regering op de UNO-Conferentie over ontwapening te Genève ;

— gelet op wat voorafgaat ;

— bekommerd om de vrede en het welzijn van alle burgers ;

— dringt er bij de Belgische Regering op aan dat zij in het kader van de diverse internationale lidmaatschappen van België alles in het werk zou stellen opdat bestaande Verdragen en Conventies integraal zouden worden nageleefd ;

— vraagt dat de Belgische Regering haar inspanningen zou voortzetten om het Protocol van Genève van 1925 aan te passen teneinde het produceren, het opslaan en het gebruiken van alle chemische, toxische en bacteriologische wapens algemeen en volledig te verbieden ;

— dringt er bij de Belgische Regering op aan dat zij de produktie of de modernisering van chemische wapens waar ook ter wereld zou afwijzen rekening houdend met de grondwettelijke bepalingen ;

— verzoekt de Belgische Regering aan alle NAVO-partners duidelijk te

zeggen dat binnen de grenzen van het Vlaams grondgebied, onder geen enkele voorwaarde, noch in vredes- noch in oorlogs- noch in crisistijd, binaire of andere chemische wapens mogen worden opgeslagen ;

— bewust van de omvang van de vernietigingskracht van chemische wapens, roept de Waalse Gewestraad, de Franse Gemeenschapsraad en alle Parlementen van Europa op soortgelijke besluiten te nemen in het belang van hun inwoners.

De bespreking is geopend.

De heer Desseyn verslaggever, heeft het woord.

De heer J. Desseyn, verslaggever (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden en Taaldecreegeving heeft het voorstel van resolutie betreffende het verbod chemische wapens op Vlaams grondgebied op te slaan in allereerste instantie getoetst aan het beslissingsrecht van de Vlaamse Raad. De bevoegdheidsafbakening tussen nationale en regionale overheden kwam ter discussie.

De leden die de opportuniteit van de behandeling in onze Raad in twijfel trokken, stelden dat defensie onbetwistbaar thuishoort in het nationale Parlement. Zij herinnerden eraan dat een gelijkaardig initiatief reeds door de Kamer van Volksvertegenwoordigers werd genomen, terwijl de Gemeenschapsminister voor Binnenlandse Aangelegenheden en Ruimtelijke Ordening er de aandacht op vestigde dat de Ministerraad in mei 1986 besliste geen chemische wapens op Belgisch grondgebied op te slaan en deze beslissing ook aan de NAVO-partners heeft meegedeeld.

Reeds tijdens de eerste gedachtenwisseling werd duidelijk in het licht gesteld dat het initiatief een resolutie aan te nemen als zodanig nergens op principiële, inhoudelijke bezwaren stootte.

De indiener had in zijn inleiding trouwens niet alleen de toelichting bij het voorstel samengevat, maar er ook op gewezen dat reeds tijdens de vorige legislatuur het voorstel aan de agenda was gekomen in de Commissie voor Buitenlandse en Externe Betrekkingen.

Desseyn

Inhoud en strekking zijn ertoe beperkt, aldus de indiener, dat de Vlaamse Raad bij de Regering aandringt om de produktie en de plaatsing van chemische wapens op Vlaams grondgebied af te wijzen en meteen alle NAVO-partners duidelijk te zeggen dat zo iets onder geen enkel beding kan, in vredes-, in oorlogs- noch in crisistijd.

De indiener en andere leden die de behandeling bepleitten, voerden aan dat de draagwijdte van een resolutie beperkt is tot een intentieverklaring die niet kan worden beschouwd als een legislatieve akte. De Vlaamse Raad richt zich enkel tot de Regering met een aanbeveling, bedoeld om een beslissing van nationale instanties uit te lokken, aan te vullen of kracht bij te zetten. Door op die wijze een eigen standpunt kenbaar te maken, begaat de Vlaamse Raad geen bevoegdheidsverschrijding. Aandringen, vragen, verzoeken, oproepen tot... blijft beperkt tot het nadrukkelijk vertolken van een mening, zonder evenwel rechtstreekse, bindende, wettelijke consequenties te veroorzaken.

Vooraleer de bespreking verder te zetten, moest dus worden uitgemaakt of de vraag omtrent de opportuniteit positief zou worden beantwoord. Dit werd dan met 8 ja-stemmen tegen 6 neen-stemmen bevestigd, waardoor de behandeling ten gronde kon volgen.

De oorspronkelijke versie gaf aanleiding tot een reeks opmerkingen, waarvan sommige in amendementen resulteerden.

Enkele consideraties uit het overwegend tekstgedeelte werden aangevochten. Een lid stelde dat het Charter van Nürnberg niet spreekt over de chemische wapens. Bovendien leek, volgens hetzelfde lid, de beschouwing dat Vlaamse politieke partijen, vredes- en gezinsorganisaties, de universitaire wereld en de medici hun afkeer hadden bekend gemaakt, door onvolledigheid weinig oppor- tuun en niet relevant te zijn.

Enkele leden vonden de éénzijdige verwijzing naar de Verenigde Staten als producent niet zo gelukkig en te

eng. Zij wensten dit in een amendement vervangen te zien door produktie- en plaatsingsverbod, waar ook ter wereld.

Moet de universele draagwijdte van het verzet tegen de chemische wapens wel worden afgezwakt tot het uiten van onze bekommernis voor onze Vlaamse bevolking alleen, zo vroeg een lid zich af.

De indiener herinnerde aan de Eerste Wereldoorlog, toen de IJzervlakte het proefterrein was voor dergelijke gruwelijke wapens, wat de Vlamingen heel in het bijzonder onnoemelijk veel leed heeft berokkend.

Voor het overige erkende hij de gegrondheid van verscheidene opmerkingen. Het voorstel werd dan grondig door de heer Anciaux herwerkt en kreeg vorm in een nieuwe tekst die als amendement werd ingediend. Door die versie als uitgangspunt voor de definitieve eindredactie te beschouwen, vervielen een aantal amendementen die op het oorspronkelijk voorstel betrekking hadden.

De stelling dat, rekening houdend met de grondwettelijke bepalingen, enkel de Belgische Regering de plaatsing van chemische wapens kan afwijzen, werd verwoord in een amendement van de heer Cardoen, dat werd aanvaard.

Om niet de indruk te wekken dat tot op heden nog niets in de goede richting werd ondernomen, zag de heer Van Wambeke graag door amendering de verwijzing toegevoegd naar de inspanningen en initiatieven van de Belgische Regering op de UNO-Conferentie over ontwapening te Genève. Daarmede stemde de Commissie eveneens éénparig in.

Een ander subamendement, eveneens ingediend door de heer Van Wambeke, strekte ertoe het begrip „Atlantisch Bondgenootschap” te verruimen. Vervanging door „de diverse internationale lidmaatschappen van België” kwam hieraan tegemoet en ook deze wijziging droeg unaniem de goedkeuring weg van de Commissie.

Een uitdrukkelijke verwijzing naar actuele tragische toestanden in het

Midden-Oosten werd in de algemene filosofie van het voorstel afgewezen daar dit eerder een beperkend effect zou veroorzaken. Het verslag maakt wel melding van deze bedenking, zoals door het betrokken lid werd gevraagd.

Het geamendeerd voorstel werd uiteindelijk éénparig aangenomen, waarbij sommige leden hun voorbehoud beklemtoonden door te stellen dat zij het voorstel naar de inhoud ten volle steunden maar dit toch geen afbreuk kon doen aan hun bezwaren tegen een behandeling in de Vlaamse Raad. **(Applaus bij de VU)**

De Voorzitter : De heer Dewinter heeft het woord.

De heer F. Dewinter (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, op 4 juni 1986 werd door de Kamer van Volksvertegenwoordigers een motie goedgekeurd omtrent de produktie, het gebruik en de installatie van chemische wapens op het grondgebied van het land. Het is zeker niet nutteloos de voorgeschiedenis van deze motie te analyseren bij de behandeling van dit voorstel van resolutie.

Einde 1986, verklaarde de toenmalige Minister van Landsverdediging De Donnea dat de Belgische regering akkoord ging dat er opnieuw chemische wapens worden aangemaakt door de Verenigde Staten. De enige beperking bestond hierin dat de Belgische regering dergelijke wapens alleen op haar grondgebied zou tolereren op een moment van crisis of in geval van oorlog. Deze beslissing, die reeds in alle stilte eind april 1986 werd genomen, raakte pas bekend vlak voor de vergadering van het Defence Planning Committee van de NAVO dat samenkwam op 21 en 22 mei 1986. De bekendmaking van deze beslissing veroorzaakte heel wat opschudding, vooral bij de toenmalige meerderheid in het Parlement.

Als gevolg hiervan werd op 4 juni, met 104 stemmen voor, 73 tegen en 6 onthoudingen de eerder vermelde motie goedgekeurd. Na heel wat discussie heen en weer bleek echter dat de regering niet gebonden is door een dergelijke motie. Integendeel, het volledige beslissingsrecht in verband

Dewinter

met de installatie en het gebruik van chemische wapens op het grondgebied van dit land is in handen van de centrale regering. Dit betekent dat dit land, Vlaamse deelregering inclusief, nog steeds gebonden is door de verklaringen van de Minister van Landsverdediging gedaan op 22 mei naar aanleiding van de fameuze vergoeding van het Defence Planning Committee van de NAVO.

België kan dus overgaan tot de installatie van chemische wapens op een moment van crisis of in geval van oorlog. Concreet betekent dit dat de installatie mogelijk wordt op het moment – en zulks volgens de wetgeving – dat de mobilisatie wordt uitgeroepen. Het feit echter dat men ook de mogelijkheid laat om „op een moment van crisis”, een begrip dat door de wet niet nader wordt omschreven, chemische wapens te installeren, bewijst dat ook reeds in vredetijd chemische wapens op het grondgebied van dit land kunnen geïnstalleerd worden.

Dat moties – en een resolutie zoals diegene die vandaag in stemming wordt gebracht – niet waterdicht zijn, bewijst het feit dat de regering, noch het parlement iets te zeggen hebben over de wapens waarmee bevriende mogendheden in vredes- of in oorlogstijd hun troepen, die hier logischerwijze verblijven, bewapenen. „Het verzoek”, waarvan sprake in de voorliggende resolutie „aan alle NAVO-partners te zeggen dat binnen de grenzen van het Vlaamse grondgebied, onder geen enkele voorwaarde, noch in vredes-, noch in oorlogs-, noch in crisistijd, binaire of andere chemische wapens mogen worden opgeslagen” heeft dan ook geen enkele of althans zeer weinig waarde.

Ook het CVP-amendement van de heer Van Wambeke dat aan deze resolutie werd toegevoegd en dat kort maar krachtig samengevat wordt in de zin : „rekening houdende met de grondwettelijke bepalingen” holt de inhoud van deze resolutie volledig uit. Volgens de Grondwet behoort het beslissingsrecht omtrent deze materies immers toe aan de Koning. In realiteit betekent dit dat het beslissingsrecht toebehoort aan de regering.

De centrale regering kan dus te allen tijde, wanneer zij dat nodig acht, een andere beslissing nemen. Het is de wet van 11 april 1962 die dit alles regelt. Deze of een toekomstige centrale regering hoeft haar beslissingen omtrent de installatie van chemische wapens niet eens ter goedkeuring voor te leggen aan het Parlement, laat staan aan de Vlaamse Raad, de instelling waar wij ons vandaag bevinden.

Ik denk voldoende te hebben aangetoond dat de voorliggende resolutie weinig stof zal doen opwaaien. Het is en blijft echter een politiek document dat een intentieverklaring inhoudt betreffende het verbod om chemische wapens op te slaan op Vlaams grondgebied.

Het enige nut van een dergelijke resolutie is dat het de verschillende politieke families verplicht kleur te bekennen. En ook daaromtrent wil het Vlaams Blok duidelijk zijn. Wij zijn van oordeel dat dit voorstel een stap, een belangrijke stap, is in de richting van eenzijdige ontwapening. Ik ben er samen met u, mijnheer Anciaux, van overtuigd dat het om een afschuwelijk wapen gaat. U verwijst terecht naar het gruwelijk en misdadig gebruik van deze wapens op Vlaams grondgebied tijdens wereldoorlog I. U zou echter ook moeten weten dat toen op 22 april 1915 door de Duitse troepen chloorgas werd ingezet op het slagveld bij Ieper, de geallieerden niet bij machte waren om met dezelfde middelen terug te slaan. Dat de „flexible respons”-theorie, die door de NAVO reeds meer dan veertig jaar gehuldigd wordt, werkt, bewijst het feit dat er gedurende wereldoorlog II nooit gebruik is gemaakt van om het even welk strijdgas.

Hitler wist immers dat een aanval met een dergelijk wapen onmiddellijk zou beantwoord worden met een „second strike” waarbij hetzelfde gruwelijke wapen zou gebruikt worden. Het feit dat Hitler wist dat de geallieerden over aanzienlijke voorraden chemische munitie beschikten, was blijkbaar voldoende om hem af te schrikken. Zowel de Duitsers als de geallieerden waren immers terecht bang dat de inzet van chemische wa-

pens op zichzelf zou terugslaan. Het is deze „flexible respons”-theorie die er voor zorgt dat Europa reeds meer dan 40 jaar in vrede aan zijn toekomst bouwt.

Vanuit de verdedigingsstrategie van de NAVO is het noodzakelijk te beschikken over chemische wapens. Algemeen wordt aangenomen dat de Sovjetunie beschikt over 100 à 300.000 ton zenuwgassen en mosterdgassen. Zij beschikken over de militaire installaties om deze munitie aan te wenden. Hun troepen zijn op een dergelijke manier uitgerust dat zij zonder ernstige problemen de chemische en de biologische oorlogsvoering kunnen aangaan.

In het afschrikkingsdenken is het noodzakelijk dat de NAVO-landen, dus ook België (en voor zolang het nog duurt, Vlaanderen inclusief) laten zien dat ze in staat zijn een chemische of biologische aanval met gelijke middelen te beantwoorden, met andere woorden, een flexible respons niet alleen met nucleaire, maar tevens met chemische wapens.

Daarenboven leidt alleen al de dreiging met chemische wapens ertoe dat de effectiviteit van opereren van de tegenstander vermindert vanwege alle beschermende maatregelen die hij moet nemen. Als afschrikkingswapens maken chemische wapens eveneens deel uit van de nieuwe NAVO-doctrine „Air land battle 2000”, ook Deep Strike genoemd.

Deze doctrine bestaat erin dat men via massale offensieve acties de tweede, derde en volgende aanvalsgolven vanuit de Sovjetunie uitschakelt door deze reeds op het grondgebied van de landen van het Warschaupact te bestoken.

Chemische strijdmiddelen maken dus nog steeds deel uit van het tactische militaire denken.

Het feit dat men ervan uitgaat dat men als reactie op het gebruik van dergelijke wapens door een tegenstander terug mag slaan met hetzelfde wapen, in dit geval het chemische wapen, verhoogt hoe dan ook de atoomdrempel. Men zal het gebruik van atoomwapens verder uitstellen en eerst chemische wapens gebruiken.

Dewinter

Ondanks de gruwelijkheid, mijnheer Anciaux, van dergelijke wapens, mogen we niet naïef zijn. Het principieel verwerpen van de installatie en/of het opslaan van chemische wapens op het grondgebied Vlaanderen biedt geen oplossing. Wij moeten in staat zijn terug te slaan wanneer nodig. De afschrikking die hiervan uitgaat, bewijst dat de aanwending van deze wapens wellicht nooit nodig zal zijn. Ondertussen kan op een gedegen manier verder gewerkt worden aan de wederzijdse ontwapeningsgesprekken waaronder ook de chemische en biologische wapens moeten begrepen worden.

Met deze argumenten in het achterhoofd zal het Vlaams Blok dan ook een consequente **neen-stem** uitbrengen. **(Applaus bij het VB)**

De Voorzitter : De heer Anciaux heeft het woord.

De heer V. Anciaux (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, eerst en vooral wil ik de verslaggever danken voor de manier waarop hij zich van zijn taak heeft gekweten en voor de uitstekende manier waarop hij verslag heeft uitgebracht.

Het is juist dat dit voorstel van resolutie een eerste maal werd ingediend op 5 juni 1986 naar aanleiding van het debat toen in de Kamer van Volksvertegenwoordigers. Het werd opnieuw ingediend na de jongste verkiezingen op 4 februari 1988. Na bespreking en amendering werd het unaniem goedgekeurd in de Commissie voor de Binnenlandse Aangelegenheden van de Vlaamse Raad. Het vreselijk dossier – zoals ik het noem – van de chemische wapens werd dus reeds meermaals besproken zowel in Kamer als in Senaat. Een eerste keer zoals ik al zei in juni 1986, naar aanleiding van de vraag van President Reagan van de Verenigde Staten van Amerika naar het advies van de NAVO-bondgenoten inzake het heropenen van de productie van chemische wapens en de modernisering ervan. Deze vraag was het gevolg van interne Amerikaanse spanningen, maar zo werd het debat over de chemische wapens door de Verenigde Staten aan Europa opgedrongen. In juni 1986 werd in de Kamer een mo-

tie goedgekeurd die de installatie van chemische wapens op Belgisch grondgebied afwees, althans in vredetijd, want door een verwijzing naar de Grondwet werd de beslissing voor oorlogs- en crisistijd aan de Belgische Regering overgelaten.

Sedertdien – zo meen ik althans – werd deze motie aan de Verenigde Staten via de NAVO overgemaakt. Maar ondanks deze motie – en zo ziet u wat wij betekenen als het daarover gaat – kwam de productie en de modernisering van chemische wapens in Amerika volop op gang. Intussen hebben wij de gevolgen van het gebruik van chemische wapens via verschrikkelijke TV-beelden kunnen zien. Denk maar aan de recente beelden van de Golfoorlog, aan de slachtoffers in de Koerdische dorpen en in de Iraaks-Koerdische stad Alabja. Hiermee is dan ook bewezen dat het gebruik van chemische wapens niet alleen een Oost-West-aangelegenheid is, maar ook een Derde Wereldprobleem is geworden.

Het voorstel van resolutie dat door de Commissie werd goedgekeurd en vandaag wordt besproken bevat inderdaad een amendement dat ik betreurt, maar allen hebben het aangevaard zodat eens te meer de uiteindelijke beslissing bij de Belgische Regering blijft.

Toch vinden wij de goedkeuring van zo een resolutie van groot psychologisch belang. Aan de Belgische Regering wordt gevraagd de uitdrukkelijke wil van de Vlaamse Raad, dus de vertegenwoordiging van de Vlaamse volksgemeenschap, om de productie en de modernisering van chemische wapens waar ook ter wereld af te wijzen, over te maken aan alle Parlementen van Europa. Aan de Belgische Regering wordt gevraagd aan alle NAVO-partners duidelijk te zeggen dat er in Vlaanderen onder geen enkele voorwaarde dergelijke moorddadige wapens kunnen worden opgeslagen.

Het is van groot psychologisch belang dat wij deze resolutie zouden stemmen omdat zij een belangrijke bijdrage is – ook al is het maar psychologisch – tot het herwaardering van het Protocol van Geneve van 17 juli 1985

en van het Verdrag tot Verbod van de Ontwikkeling, de Productie en de Aanleg van Voorraden van Bacteriologische en van Toxine-wapens en inzake de Vernietiging van deze Wapens, opgemaakt te Londen, Moskou en Washington op 10 april 1972 en in het Belgisch Parlement goedgekeurd bij de wet van 10 juli 1978.

Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, ik ga hier niet de discussie ten gronde voeren. Ik ben het niet eens met de vorige spreker. De strategie van afschrikking en van flexible respons hebben wij zo vaak horen uiteenzetten naar aanleiding van de discussie over de nucleaire wapens. Wanneer deze redenering misschien nog opging in verband met de nucleaire wapens, gaat zij zeker niet op in verband met de chemische wapens. Hier is er geen twijfel dat zij ooit zouden kunnen worden gebruikt. Ze zijn reeds meermaals gebruikt. Zij worden voortdurend gebruikt – en ik herhaal het – niet meer in het kader van de Oost-Westverhoudingen maar wel van de Derde Wereldproblematiek. Of zij nu langs de ene of langs de andere kant aanwezig zijn, zij worden voortdurend gebruikt. Deze redenering gaat dus heus niet op.

Ik ben mij wel bewust van de grote moeilijkheden in verband met een algemeen akkoord over vernietiging langs alle kanten, en zeker over de moeilijkheden in verband met de controle op deze vernietiging of de verificatie ervan.

Ik ben mij bewust van de moeilijkheden zelfs in verband met de definitie van chemische wapens, zeker in de ontwikkeling van binaire tuigen, waarbij het dodend chemische effect pas wordt gevormd na een scheikundige reactie van twee op zichzelf eerder of helemaal onschuldige stoffen.

Ik ben mij volkomen bewust van de overmacht ter zake van de Russische wapens. Ik ben mij ook bewust – en ik verheug mij erover – van de grote inspanningen die België reeds in deze kwestie heeft geleverd.

Toch blijven wij ervan overtuigd dat een resolutie van de Vlaamse Raad dienaangaande noodzakelijk is en niet naïef moet worden genoemd.

Anciaux

Zelfs in een tijd van meer zakelijkheid, meer pragmatisme, meer redelijkheid, is een duidelijke beginselvaste verklaring van een volksgemeenschap van uitzonderlijk belang, zeker ook in het licht van de nieuwe staatsstructuur die wij bij meerderheid willen tot stand brengen en waarbij Vlaanderen een eigen autonome zeggingskracht, ook naar het buitenland toe, zou kunnen bekomen.

Mijnheer de Voorzitter, deze resolutie past volkomen in het kader van de resolutie nr. 194 van de Noordatlantische Assemblée, waarin de NAVO-leden eenstemmig aandringen op een wereldwijd verbod van chemische wapens en waarin de regeringen worden aangespoord om alle inspanningen te doen ten einde zo vlug mogelijk tot een dergelijke algemene conventie te komen.

Deze resolutie komt bovendien volkomen overeen met de passus die in de nieuwe Regeringsverklaring is neergeschreven.

Mijnheer de Voorzitter, collega's, in deze aangelegenheid, met name het afwijzen van chemische wapens, dient Vlaanderen het voortouw te nemen ten overstaan van elk volk ter wereld. Vlaanderen was het eerste slachtoffer. Inderdaad, het was te Ieper dat op 22 april 1915 om 5 uur in de ochtend voor het eerst in de krijgsgeschiedenis van de wereld scheikundige wapens werden gebruikt. Meer dan zeventig jaar later spreekt men nog over de verschrikking van „Ieperitgas” dat mensen heeft gedood na onmenselijke folteringen, en dat anderen tot levende wrakken heeft gemaakt. Vóór twintig à dertig jaar ben ik persoonlijk als geneesheer meermaals geconfronteerd met het zware lijden dat gewezen frontsoldaten doorstonden, veertig à vijftig jaar nadat zij door het gas werden „gepakt”.

Nu zijn ze bijna allemaal gestorven, maar de gevolgen van de chemische oorlog van 1914-1918 zijn nog altijd aanwezig in West-Vlaanderen. In de Eerste Wereldoorlog werden er 66 miljoen gasgranaten gedropt waarvan een derde nooit ontplofte. Jaarlijks

wordt er ongeveer 400 ton munitie geborgen. Alleen in de Westhoek van Vlaanderen vindt men per jaar nog 20 ton toxische munitie. Sinds 1945 zijn er bij de ontminning 175 man gestorven en het gevaar neemt bestendig toe naargelang de jaren vorderen omdat de teruggevonden wapens meer en meer broos zijn en vlugger tot ontploffing komen.

Mijnheer de Voorzitter, collega's, wij als Vlaamse Raad, als vertegenwoordigers van de Vlaamse Gemeenschap, moeten voorlopers zijn om deze afschuwelijke wapens uit de wereld te helpen. Meer dan gelijk welk ander wapen acht ik de chemische wapens immoreel. Bovenop hun kracht om mensen te vernietigen is hun uitwerking te vergelijken met de meest onmenselijke folteringen. Daarom deze resolutie. De erfenis van de Vlaamse frontsoldaten indachtig dienen wij namens het Vlaamse volk te zeggen : „Dit nooit meer”. In dit kader is de vraag over de bevoegdheid van de Vlaamse Raad totaal onbelangrijk. **(Applaus)**

De Voorzitter : Zijn er nog opmerkingen ? (Neen)

De bespreking is gesloten.

De hoofdelijke stemming over dit voorstel van resolutie zal zo dadelijk worden gehouden.

SAMENSTELLING VAN COMMISSIES

Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden

De Voorzitter : Dames en heren,

door de CVP-fractie wordt voorgesteld :

— in de Commissie voor Samenwerking de heren Lambert Kelchtermans en Van den Brande als vaste leden te vervangen door mevrouw Demeester-De Meyer en de heer Eyskens ;

— in de Commissie voor de Algemene Zaken, het Reglement en de Ver-

zoekschriften de heer Van den Brande als vast lid te vervangen door de heer Coens en de heer Lambert Kelchtermans als plaatsvervangend lid te vervangen door de heer Eyskens ;

— in de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden en Taaldecreegeving de heer Lambert Kelchermans als vast lid te vervangen door de heer Aerts ;

— in de Commissie voor Buitenlandse en Externe Aangelegenheden de heer Lambert Kelchermans als plaatsvervangend lid te vervangen door de heer Aerts ;

— in de Commissie voor Leefmilieu, Landinrichting en Natuurbehoud de heer Van den Brande als plaatsvervangend lid te vervangen door mevrouw Demeester-De Meyer ;

— in de Commissie voor Onderwijs en Vorming de heer Van den Brande als plaatsvervangend lid te vervangen door de heer Coens ;

door de SP-fractie wordt voorgesteld :

— in de Commissie voor Samenwerking de heer De Batselier als vast lid te vervangen door de heer De Loor en de heer Van den Bossche als plaatsvervangend lid te vervangen door de heer Bossuyt ;

— in de Commissie voor de Algemene Zaken, het Reglement en de Verzoekschriften de heer Van den Bossche als vast lid vervangen door de heer Chevalier en de heren Chevalier en De Batselier als plaatsvervangende leden te vervangen door de heren Derycke en Seeuws ;

— in de Commissie voor Financiën en Begroting mevrouw Detiège en de heer Willockx als vaste leden te vervangen door de heren De Bremaeker en Vandenbroucke en de heren Colla en Vandenbroucke als plaatsvervangende leden te vervangen door mevrouw Demeyer en de heer Schoeters ;

— in de Commissie voor Cultuur de heer Van den Bossche als vast lid te vervangen door de heer Van Miert en de heer Van Miert als plaatsvervangend lid te vervangen door de heer Vanlerberghe ;

Voorzitter

De algemene synthesezorg en leiding van de Dienst Beknopt Verslag, een ultieme keer door de heer L. Van Audenhaege uitgeoefend

— in de Commissie voor Economie, Tewerkstelling en Energie de heer De Batselier als vast lid te vervangen door de heer Schoeters en mevrouw Detiège en de heer Schoeters als plaatsvervangende leden te vervangen door de heren Van der Sande en Sleeckx ;

— in de Commissie voor Leefmilieu, Landinrichting en Natuurbehoud de heer De Batselier als plaatsvervangend lid te vervangen door de heer Timmermans ;

— in de Commissie voor de Media de heer Van den Bossche als vast lid te vervangen door de heer Derycke en de heren Claes en Derycke als plaatsvervangende leden door de heren De Loor en Bossuyt ;

— in de Commissie voor Sport en Toerisme de heer Colla als vast lid te vervangen door de heer Schellens en de heren Schellens en Willockx als plaatsvervangende leden te vervangen door de heren Matthys en Timmermans ;

door de W-fractie wordt voorgesteld :

— in de Commissie voor Samenwerking de heer Schiltz als vast lid te vervangen door de heer Van Grembergen ;

— in de Commissie voor de Algemene Zaken, het Reglement en de Verzoekschriften de heer Schiltz als plaatsvervangend lid te vervangen door de heer Vervaeet ;

— in de Commissie voor Financiën en Begroting de heer Schiltz als vast lid te vervangen door de heer Sauvens ;

— in de Commissie voor Welzijn en Gezondheid de heer Valkeniers als vast lid te vervangen door de heer Anciaux en de heer Anciaux als plaatsvervangend lid te vervangen door de heer Candries ;

— in de Werkgroep Brussel de heer Valkeniers als vast lid te vervangen door de heer Vervaeet.

Geen bezwaar ? (*Instemming*)

Aldus wordt besloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter : Aangezien onze agenda voor vandaag is afgehandeld en de stemmingen zullen plaatshebben om 16 uur, stel ik voor de vergadering een half uur te schorsen.

— **De vergadering wordt geschorst om 15.30 uur.**

— **De vergadering wordt hervat om 16.05 uur.**

HULDE

— **De heer J. Pede, Voorzitter, treedt als Voorzitter op.**

De Voorzitter : Dames en heren, al-

vorens tot de stemmingen over te gaan, wou ik even uw aandacht vragen voor een korte huldebetuiging aan het adres van de heer Van Audenhaege, revisor bij de Dienst Beknopt Verslag van de Kamer van Volksvertegenwoordigers, die jarenlang trouw zijn medewerking aan de totstandkoming van ons Beknopt Verslag heeft verleend en sedert april 1985 de leiding van die werkzaamheden heeft getorst.

De heer Van Audenhaege neemt vandaag, althans wat de Vlaamse Raad betreft, voor de laatste maal die verantwoordelijkheid op zich.

Namens U allen meen ik hem dan ook onze oprechte dank te mogen betuigen voor de degelijke en meer dan gevatte wijze waarop hij die moeilijke en soms delicate taak heeft vervuld. (*Levendig applaus*)

ONTWERP VAN DECREET houdende de intrekking van het decreet van 21 maart 1985 houdende het statuut van de reisbureaus – 88 (BZ 1988) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De Voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houdende de intrekking van het decreet van 21 maart 1985 houdende het statuut van de reisbureaus.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

113 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
113 leden hebben ja geantwoord.

Ik kondig hiermede de uitslag van de stemmingen aan.

Ja hebben geantwoord :

Adriaensens H.
Aerts F.
Anciaux V.

Voorzitter

Annemans G.
Ansoms J.
Baldewijns E.
Bascour J.
Beckers A.
Beerden G.
Beysen E.
Bosmans F.
Bosmans Jos
Bosmans Jozef
Bourgeois A.
Brepoels F. (mevr.)
Breyne P.
Buchmann J.
Capoen M.
Cardoen G.
Caudron J.
Cauwenberghs F.
Chevalier P.
Coens D.
Content W.
Coveliers H.
Cuyvers J.
Daems R.
De Batselier N.
Decoster M.
De Loor H.
De Meester-De Meyer W.
De Meyer M. (mevr.)
Deneir A.
Denys A.
Deprez P.
De Roo J.
Derycke E.
Desseyn J.
Deswaene R.
De Vlieghe W.
Devolder J.
Dewael P.
Dewinter F.
De Wulf R.
Dhoore L.
Didden M.
Dillen K.
Dupré J.
Duroi-Vanhelmont A.
Flamant E.
Galle M.
Gesquière M.
Hermans P.
Janzegers G.
Kelchtermans L.
Kelchtermans T.
Kestelijn-Sierens M.
Laridon A.
Lauwers H.
Lenssens J.
Leysen A.
Luyten W.

Mahieu M.
Marchand C.
Matthys P.
Merckx-Van Goey T.
Moens G.
Neys-Uytbroeck A.-M.
Pede J.
Peeters W.
Pillaert J.
Sarens F.
Schellens A.
Seeuws W.
Suykerbuyk H.
Taelman W.
Temmerman G.
Timmermans J.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Van Aperen A.
Vandebosch E.
Vandekerckhove R.
Vandenbroucke F.
Vanderheyden V.
Vandermarliere J.
Vandermeulen P.
Van der Sande J.
Van Dienderen H.
Van Durme W.
Van Eetvelt J.
Van Elewycck J.
Vangansbeke P.
Van Grembergen P.
Van Hecke J.
Van Hooland R.
Vankeirsbilck E.
Van Looy J.
Van Nevel A.
Vannieuwenhuyze R.
Van Parys T.
Van Peel M.
Van Rompaey Hugo
Van Rompuy E.
Van Steenkiste R.
Verberckmoes F.
Verhaegen G.
Verheyden J.
Vermeiren F.
Vervaeke D.
Vreven A.
Waltniel L.
Weckx H.
Weyts J.

Dientengevolge neemt de Raad het ontwerp van decreet aan ; het zal aan de Vlaamse Executieve ter bekrachtiging worden overgezonden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer V. Anciaux c.s. betreffende het verbod chemische wapens op Vlaams grondgebied op te slaan. — 27 (BZ 1988) — Nrs. 1 tot 5

Hoofdelijke stemming

De Voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie van de heer Anciaux c.s. betreffende het verbod chemische wapens op Vlaams grondgebied op te slaan.

De heer Van Dienderen heeft het woord voor een verklaring voor de stemming.

De heer H. Van Dienderen : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, het is de vraag of door het zo dadelijk aannemen van de resolutie betreffende het verbod op chemische wapens ons de lotgevallen van Halabjah, de Koerdische stad, die wij onlangs op de televisie hebben gezien als een echte spookstad waarbij nagenoeg alle mensen gedood waren, ons die lotgevallen zullen bespaard blijven. Het is helemaal niet zeker dat zulks het geval zal zijn. De resolutie gaat over een zaak die niet behoort tot de materies waarover de Vlaamse Raad zich uit te spreken heeft. De resolutie bevat ook een verwijzing naar de Grondwet waardoor zij in feite zichzelf voor een stuk opheft en waardoor wordt gezegd dat de Regering, nog altijd, in tijden van moeilijkheden chemische wapens op Belgisch grondgebied kan laten komen. De Amerikaanse soldaten in ons land gelegerd kunnen altijd beslissen om die wapens te gebruiken en dat kunnen wij niet tegenhouden, want er is geen dubbele sleutel op het mogelijk gebruik ervan door de Amerikanen.

Daarom zijn de Groenen van oordeel dat deze resolutie wel een goede stap is en een sensibiliserende kracht kan hebben, maar dat er meer nodig is om ons grondgebied te vrijwaren voor deze zeer moorddadige wapens zoals de indiener van de resolutie, collega Anciaux, ze heeft omschreven.

Wij, Groenen, stellen voor dat er een degelijker maatregel zou worden getroffen om de doelstelling van de re-

Van Dienderen

solutie te verkrijgen. Door een wet willen wij het stationeren en het gebruik van dit soort wapen op het grondgebied verbieden.

Tijdens de vorige legislatuur werd reeds een soortgelijk initiatief genomen. De Raad van State heeft daarop gezegd dat men door middel van een wet de bevoegdheid van de uitvoerende macht aan banden kan leggen.

Wanneer wij dit zouden doen – en ik nodig alle collega's uit daaraan mee te werken – dan meen ik dat wij iets **geruster** kunnen zijn en dat het lot van Halabja ons zou bespaard blijven.

In afwachting zullen de Groenen deze stap in de goede richting goedkeuren. **(Applaus bij AGALE V)**

De Voorzitter : Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? **(Ja)**

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

114 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
111 leden hebben ja geantwoord ;
3 leden hebben neen geantwoord.

Ik kondig hiermee de uitslag van de stemming aan.

JA hebben geantwoord :

Adriaensens H.
Aerts F.
Anciaux V.
Ansoms J.
Baldewijns E.
Bascour J.
Beckers A.
Beerden G.
Beysen E.
Bosmans F.
Bosmans Jos
Bosmans Jozef
Bourgeois A.
Brepoels F. (mevr.)
Breyne P.
Buchmann J.
Capoen M.
Cardoen G.
Caudron J.

Cauwenberghs F.
Chevalier P.
Coens D.
Content W.
Coveliers H.
Cuyvers J.
Daems R.
De Batselier N.
De Croo H.
De Loor H.
De Meester-De Meyer W.
De Meyer M. (mevr.)
Deneir A.
Denys A.
Deprez P.
De Roo J.
Derycke E.
Desseyn J.
Desutter M.
Deswaene R.
De Vlieghe W.
Devolder J.
Dewael P.
De Wulf R.
Dhoore L.
Didden M.
Dupré J.
Duroi-Vanhelmont A.
Flamant E.
Galle M.
Gesquière M.
Hermans P.
Janzegers G.
Kelchtermans L.
Kelchtermans T.
Kestelijn-Sierens M.
Laridon A.
Lauwers H.
Lenssens J.
Leysen A.
Luyten W.
Mahieu M.
Matthys P.
Merckx-Van Goey T.
Moens G.
Nelis-Van Liedekerke L.
Neyts-Uyttebroeck A.-M.
Pede J.
Peeters W.
Pillaert J.
Sarens F.
Schellens A.
Seeuws W.
Suykerbuyk H.
Taelman W.
Temmerman G.
Timmermans J.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Van Aperen A.
Vandebosch E.
Vandekerckhove R.

Vandenbroucke F.
Vanderheyden V.
Vandermarliere J.
Vandermeulen P.
Van der Sande J.
Van Dienderen H.
Van Durme W.
Van Eetvelt J.
Van Elewyck J.
Vangansbeke P.
Van Grembergen P.
Van Hecke J.
Van Hooland R.
Van Looy J.
Van Mechelen D.
Van Nevel A.
Vannieuwenhuyze R.
Van Parys T.
Van Peel M.
Van Rompaey Hugo
Van Rompuy E.
Van Steenkiste R.
Verberckmoes F.
Verhaegen G.
Verheyden J.
Vermeiren F.
Vervaet D.
Vreven A.
Waltniel L.
Weckx H.
Weyts J.

NEEN hebben geantwoord :

Annemans G.
Dewinter F.
Dillen K.

Dientengevolge neemt de Raad het voorstel van resolutie aan. De resolutie zal aan de Eerste Minister, de Conseil de la Communauté française, de Conseil régional wallon en alle Parlementen van Europa worden overgezonden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter : Dames en heren, onze werkzaamheden voor vandaag zijn beëindigd.

Wij komen maandag 6 juni eerstkomende om 14 uur, dinsdag 7 juni, woensdag 8 juni, donderdag 9 juni en vrijdag 10 juni telkens om 10 en 14

Voorzitter

uur, alsook maandag 20 juni om 14 uur, dinsdag 21 juni en woensdag 22 juni telkens om 10 en 14 uur, opnieuw bijeen om het begrotingsdebat te houden.

Is de Raad het daarmee eens ? (**In-
stemming**)

Dan is aldus besloten.

De vergadering is gesloten.

— **De vergadering wordt gesloten om
16.15 uur.**

Trefwoordenregister

Actuele vraag

Zie Opera voor Vlaanderen
Visputten natuurreserveaat

BRT-Zendcentrum Sint-Pieters-Leeuw

Oprichting, blz. 334

Bureau

Benoeming Tweede Ondervoorzitter,
blz. 331

Chemische wapens

Opslagverbod Vlaams grondgebied,
blz. 339, 345

Commissies

Wijziging samenstelling, blz. 343

Hulde, blz. 344

Ingekomen stukken

Adviezen van de Raad van State, blz. 329
Adviezen van de Vlaamse Mediaraad,
blz. 330

Arrest van het Arbitragehof, blz. 330
Beraadslaging van de Vlaamse Executieve,
blz. 330
Mededeling van de Vlaamse Mediaraad,
blz. 330
Schriftelijke vragen, blz. 330
Verslag, blz. 330
Voorstellen van decreet, blz. 329
Voorstel van resolutie, blz. 329

Leden

Berichten van verhindering, blz. 329

Ondervoonitter

Zie Bureau

Ontwerp van decreet

Zie Reisbureaus

Opera voor Vlaanderen

Gevolgen saneringsplannen, blz. 331
Toekomst, blz. 331

Reisbureaus

Intrekking statuutsdecreet, blz. 336, 338,
344

Stemmingen

Hoofdelijke stemmingen

Intrekking statuutsdecreet reisbureaus,
blz. 344
Opslagverbod chemische wapens,
blz. 345

Visputten natuurreserveaat

Uitgereikte bouwvergunning, blz. 333

Voorstel van resolutie

Zie Chemische wapens

Vraag

Zie BRT-Zendcentrum Sint-Pieters-Leeuw

Werkzaamheden

Regeling, blz. 344, 346
